

Posudek školitele

Mgr. Radka Majerová vystudovala v l. 1995-2003 na Filozofické fakultě University Karlovy v Praze obor český jazyk, doktorské studium oboru český jazyk zahájila v r. 2008, tedy už po několikaletém působení na lingvistickém úvazku v Jedličkově ústavu. Především zkušenosti tam získané, totiž zkušenosti s jazykem a řečí, resp. s komunikací v situacích – řečeno s Mathesiem – hodných pozoru, určily odborné zaměření kol. Majerové. Rozhodla se upřít svou pozornost na oblast poruch / vad jazyka a řeči, tedy na oblast, která byla (a i dneska převážně stále je) v gesci speciální pedagogiky, resp. logopedie – a akcentovat přitom lingvistický úhel pohledu.

Přesvědčení o nutné, lingvistikou zastřešené, integraci relevantních vědních oborů (zvl. speciální pedagogiky, logopedie, afaziologie, neurologie) vedlo kol. Majerovou k řadě odborných a širě „osvětových“ aktivit – řadí se k nim publikace, konferenční příspěvky, přednášky pro odbornou i laickou veřejnost, vysokoškolské přednášky / semináře, podávání grantových projektů. A řadí se k nim také aktivity organizační, zvl. organizace interdisciplinární konference „Jazyk, řeč, mysl a mozek“ nebo snaha o prosazení neurolingvistiky jako specializace vysokoškolského studia (obojí spolu s kolegy ze skupiny pro řečové poruchy). Všechny odborné a i ony „osvětové“ aktivity jsou výrazně zaměřeny k praxi – a praxe přivedla R. Majerovou i k volbě tématu disertační práce.

Disertační práce Mgr. Radky Majerové *Lingvistika ve speciální pedagogice* z praxe (z autorkou zažité jazykové a komunikační situace lidí s poruchami jazyka a řeči) vychází a k praxi (k rehabilitaci těchto poruch) směřuje. Jistěže bych byla ráda, kdybychom bývaly mohly nad disertační prací uvažovat déle, než zdravotní stav kol. Majerové dovolil, ráda bych byla bývala viděla všechny části práce ještě před tím, než byly odevzdány. Leccos by tak bylo možno ujasnit, leccos (co je pro autorku práce samozřejmé, blízké, nezasvěcenému čtenáři ale třeba vzdálené) snad podat explicitněji, leccos doformulovat.

Nicméně soudím, že práce je velmi cenná a v českém kontextu jedinečná – zaměřuje totiž, jak už bylo naznačeno výše, pozornost české lingvistiky k oněm mathesiovským "překážkám nad obyčej", které "deformují obvyklou povahu pojmenovacího nebo usouvztažňovacího aktu, zpomalují jejich tempo nebo je vůbec znemožní". Tím, nemýlím-li se, disertace R. Majerové jako první u nás systematicky poukazuje na jeden (možný) rozměr aplikované lingvistiky (a lingvistiky, nejen aplikované, tak otvírá nové obzory). Práce je cenná také tím, že (na případových studiích) předkládá, komentuje, analyzuje a hodnotí to, čeho lingvisticky založená rehabilitace poruch jazyka a řeči (mgr. Majerovou vyvinutá a aplikovaná – to chci zdůraznit) již dosáhla. A cenná je samozřejmě i otázkami, které (někdy jen implicitně) klade – otázkami pro lingvistiku samotnou i otázkami vztaženými k zaměření, resp. organizaci vědecké práce (zvl. pokud jde o mezidisciplinární spolupráci).

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení prospěla.

Alena Macurová, školitelka
5.7.2016